

Ålesund sjukehus

Befaring av arkivbestanden

15.05.2012

Utført av

Norsk helsearkiv

Innholdsfortegnelse

Norsk helsearkiv - befaring ved Helse Møre og Romsdal HF	3
1 Sammen drag.....	3
2 Innledning.....	4
3 Organisasjon.....	4
3.1 Organisasjonstilhørighet og historikk.....	4
3.2 Organisering av arkivtjenesten.....	6
4 Arkivbestand.....	6
4.1 Generelt.....	6
4.2 Fremfinningsmidler.....	7
4.3 Pasientjournaler.....	7
4.3.1 Pasientjournaler på papir aktive/inaktive	7
4.3.2 Pasientjournaler på papir, avlevert depot.....	7
4.3.3 Morsjournaler på papir.....	7
4.3.4 Røntgenbilder	7
4.3.5 Mikrofilm og lydopptak/bilder.....	8
4.3.6 Annet arkivmateriale.....	8
4.3.7 Skanning.....	8
4.3.8 Elektronisk pasientjournal (EPJ) og Pasientadministrative systemer (PAS).....	8
4.3.9 Arkivene og forskning.....	8
4.5 Sakarkiv	8
4.5.1 Sakarkiv på papir	8
4.5.2 Sakarkiv elektronisk.....	9
5 Arkivlokaler.....	9

Norsk helsearkiv - befaring ved Helse Møre og Romsdal HF

Ålesund sjukehus

Besøksdato: 15.05.2012

Tilstede ved befaringen:

Fra Helse Møre og Romsdal HF: Arkivleder for Helse Møre og Romsdal HF, Signe Elisabeth Karlsen, påtroppende arkivleder ved Helse Møre og Romsdal HF, Janne Karin Wulff, arkivleder ved Dokumentasjonssenteret ved Ålesund sjukehus, Eva Britt Lervåg og Maria G. Levante Weddegjerde.

Fra Norsk helsearkiv (NHA): Seniorrådgiver Tore Øverhaug, og seniorrådgiver Øyvind Andreas Gausemel (referent).

1 Sammendrag

Befaringen fant sted ved Ålesund sjukehus, og tok utgangspunkt i NOU 2005:6 "Norsk helsearkiv – siste stopp for pasientjournalene".

Pasientjournalarkivet ved Ålesund sjukehus har vi beregnet til å omfatte ca 4210 hyllemeter. Pasientjournalene oppbevares i fellesarkiv for avdelingene ved sykehuset. Ved sykehuset er det utskilt 952 hyllemeter morsjournaler i egne arkivserier. Det er avlevert omkring 70 hyllemeter pasientjournaler til Statsarkivet i Trondheim. Utover dette er det både for somatikk og psykiatri sentraliserte arkiv med inaktive og aktive pasienter blandet.

Vi minner om at det enda ikke foreligger et regelverk for bevaring og kassasjon av pasientjournaler/pasientarkiver. Vi ber derfor helseforetakene om å ikke kassere arkivmateriale før et regelverk er på plass.

Befaring ved Helse Møre og Romsdal HF – Ålesund sjukehus viser følgende:

Journaler	Hyllemeter	Antall (ca.)	Journaler/hm (ca.)	Tidsperiode
Pasientjournaler papir, totalsum	4210	-	110	1882-2012
Pasientjournaler papir, somatikk, blandet	3255	-	110	1882-2007
Morsjournaler papir, somatikk, Ålesund	952	-	110	1973-2011
Avlevert depot	70	-	Statsarkivet i Trondheim	1919-1977
Røntgenbilder	76	-	-	-
Video	10	-	-	-
Sakarkiv, papir (diverse adm./pers.)	688	-	Ikke besiktiget	1904-2012

2 Innledning

Regjeringen besluttet i juni 2009 å etablere Norsk helsearkiv (fork. NHA) som sentralt arkivdepot for spesialisthelsetjenesten. Det ble samtidig besluttet at virksomheten skal etableres på Tynset i Hedmark fylke.

Forslaget om etablering av et sentralt helsearkiv ble opprinnelig fremmet i NOU 2006:5 "Norsk helsearkiv – siste stopp for pasientjournalene - Om arkivdepot for spesialisthelsetjenesten". Hovedoppgaven for Norsk helsearkiv er å motta, sikre og tilgjengeliggjøre pasientjournalinformasjon fra spesialisthelsetjenesten slik at denne kan danne grunnlag for forskning og andre dokumentasjonsformål. (Det kan leses mer om Norsk helsearkiv på sidene <http://www.arkiverket.no/helsearkiv>, hvor også lenke til NOU 2006:5 finnes.)

Norsk helsearkiv skal etableres som en ny enhet innenfor Arkiverket, og Riksarkivaren er gitt i oppdrag å etablere virksomheten. Arkiverket består ellers av Riksarkivet, åtte regionale statsarkiver og samisk arkiv. Helse og Omsorgsdepartementet har det overordnede ansvar og er oppdragsgiver for etableringen av Norsk helsearkiv. Interimsorganisasjonen for Norsk helsearkiv ble etablert høsten 2010 i foreløpige lokaler sammen med Riksarkivet i Oslo, og har siden juni 2011 hatt en bemanning på ni ansatte.

Med bakgrunn i NOU 2006:5 kartlegger Norsk helsearkiv nå papirbaserte pasientjournalarkiv ved helseforetakene.

3 Organisasjon

3.1 Organisasjonstilhørighet og historikk

Helse Møre og Romsdal HF har ansvaret for den offentlige spesialisthelsetjenesten i Møre og Romsdal. Helse Møre og Romsdal dekker primært etterspørselen etter spesialisthelsetjenester for de om lag 255.000 innbyggerne i de 36 kommunene i fylket. Helse Møre og Romsdal HF ble opprettet i mars 2011. Fra 1. juli dette året tar det nye helseforetaket over virksomheten til Helse Sunnmøre HF og Helse Nordmøre og Romsdal.

Virksomheten er fordelt mellom Ålesund sjukehus, Volda sjukehus, Molde sjukehus, Kristiansund sjukehus og flere mindre institusjoner. Helseforetaket yter tjenester både innen psykiatri og somatikk. Det er omkring 4200 årsverk fordelt på 6300 ansatte hvor av om lag 575 er leger, 1650 sykepleiere og 350 hjelpepleiere.¹

Klinikker og andre linjeeenheter med rett linje til direktør, sortert på Nordmøre og Romsdal og på Sunnmøre:

Fra Nordmøre og Romsdal:

- Klinikk for kirurgi og akuttmedisin
- Klinikk for medisin
- Klinikk for voksenpsykiatri
- Klinikk for medisinske servicefunksjoner

---

¹ [Helse Møre og Romsdal HF](#)

Klinikk for tekniske servicefunksjonar

Fra Sunnmøre:

Avdeling for patologi
Kirurgisk klinikk Volda
Kirurgisk klinikk Ålesund
Klinikk for laboratoriefag
Lærings- og meistringssenteret
Medisinsk klinikk
Psykisk helsevern for barn og unge
Radiologisk avdeling
Serviceavdelinga
Vaksenpsykiatrisk avdeling
Åse hotell

Ålesund sjukehus

I 1862 fikk Ålesund bygget et fattighus som også inneholdt sykestuer. Før denne tid leide byen lokaler til dette bruk. Ålesunds innbyggertall var da på ca. 3500. Dr. Fredrik Theodor Lorentzen var formann i byggekomiteen for epidemilasarettet som sto ferdig i 1894, og for nytt sykehus fullført i 1904/05. På grunn av store epidemier ble det imidlertid planlagt nok et lasarett. Dette ble ferdig i 1924, men da var epidemiene på tilbakegang, og byens kvinneorganisasjoner fikk igjennom at huset skulle brukes som fødehjem. Kapasitet 24 pasienter. Av utvidelser var det en i 1932 da hovedbygningen ble forlenget østover, hvorved pasienttallet kunne økes fra 40 til 60 senger. I 1938 ble et større tilbygg – det såkalte tårnbygget – ble oppført som en forlengelse østover. I 1952 ble det opprettet en plankomite for nytt sykehus. Den endelige fullføring av prosjektet skjedde i 1970.²

Ålesund sjukehus holder i dag til i en bygning som ligger på Åse i Ålesund kommune, 9 km øst for Ålesund sentrum. Sykehuset er organisert under helseforetaket Helse Midt-Norge. Før det nåværende sykehuset ble bygget på slutten av 1960-tallet var Ålesund Sykehus en eldre bygning i sentrum av Ålesund. Sykehuset tilbyr diagnostikk, behandling, rehabilitering og pleie for pasientene på Sunnmøre i Møre og Romsdal. I tillegg har sykehuset en rekke fylkesdekkende funksjoner.

Ålesund sjukehus har følgende avdelinger:

Anestesi
Patologi
Barn (Pediatri)
Distriktpsikiatrisk
Fysikalsk med. og rehab.
Hud (Dermatologi)
Kirurgisk
Kreft
Laboratorium
Medisinsk
Nevrologisk
Operasjon
Psykiatrisk
Psykiatrisk helsevern for barn og unge
Radiologisk

---

² Helsetjenester i Møre og Romsdal gjennom hundre år, s. 84, Bettens trykkeri, Tingvoll, 1986.

Volda sjukehus

Volda sjukehus stod ferdig i begynnelsen av 1938 og ble satt i drift samme år. Utover 1940-åra ble den økonomiske situasjonen stadig verre for sykehuset. Dette medførte en stegning i 1946. Fylket overtok driften, og sykehuset kunne åpnes på nytt i mars 1948. Spredning av aktiviteten til provisorier, samt at de opprinnelige bygningene etter hvert gamle og umoderne, gjorde at ny byggaktivitet ble planlagt. I 1986 kunne man flytte inn i et nytt sykehus igjen. Det hadde 100 senger, fordelt på indremedisinsk avdeling, kirurgisk avdeling og gynekologisk/obstetrisk avdeling. I tillegg kom 12 senger i intensivavsnittet og 4 dagsenger i poliklinikkene.³

Sykehuset tilbyr i dag diagnostikk, behandling, rehabilitering og pleie for pasientene på Sunnmøre.

Avdelinger ved sykehuset 01.01.2012:

- Akuttavdelinga
- Barneavdelinga
- Kirurgisk avdeling
- Klinikk for laboratoriefag
- Kreftavdelinga
- Kvinneklubben
- Medisinsk avdeling
- Psykisk helsevern for barn og unge
- Radiologisk avdeling
- Serviceavdelinga
- Vaksenpsykiatrisk avdeling

(NB: Flere avdelinger er felles mellom Volda og Ålesund sjukehus)

3.2 Organisering av arkivtjenesten

Ålesund sjukehus har under Serviceavdelingen sitt Dokumentasjonssenter. Der er Janne Karin Wulff arkivleder med ansvar for pasientjournalarkiv og sakarkiv i Helse Møre og Romsdal HF. Dokumentasjonssenteret har 6 stillinger, og ansvar for skanning, sentralbord, postmottak og somatiske pasientjournaler. Arkivleder har ikke ansvaret for foretakets pasientjournalarkiv for psykiatri. Ansvaret for de psykiatriske pasientjournalene er delegert til kontorpersonale ved de forskjellige psykiatriske avdelingene.

4 Arkivbestand

4.1 Generelt

Pasientjournalene ved Ålesund sjukehus er fra perioden 1882 og frem til fullelektronisk journal ble innført fra 2007. Det er skilt ut 952 hyllemeter morsjournaler for perioden 1978-2011. Når det gjelder utlevering av kopi av pasientjournal ved eksterne innsynsbegjæringer, utføres det sjelden

---

³ Helsetjenester i Møre og Romsdal gjennom hundre år, s. 98, Bettens trykkeri, Tingvoll, 1988.

fremfinning av papirjournal til dette formålet. Ålesund sjukehus har avlevert det meste av pasientjournalene frem til 1977 til Statsarkivet i Trondheim. It-avdelingen HEMIT (Helse Midt-Norge IT) skriver ut morslister to ganger i året som sendes Dokumentsenteret. Da blir opplysninger om folkeregistrerte døde personer i Møre og Romsdal blir kjørt opp mot Doculive (EPJ) for å lage oppdaterte plukklister for utskilling av morspasienter ved sykehuset. Sykehuset er à jour med utskilling av morsjournaler frem til 2012.

Befaring ved Volda sykehus og psykiatriske avdelinger ble ikke utført, men en innmelding av arkivbestanden kommer og registreres inn i rapporten for Ålesund sjukehus. Dette finner vi naturlig da disse to sykehusene inntil nylig utgjorde ett helseforetak, Helse Sunnmøre HF.

4.2 Fremfinningsmidler

Dokumentasjonssenteret har avleveringslister for pasientjournaler fra perioden 1919-1977 avlevert Statsarkivet i Trondheim fra den gang sykehuset het Sentralsjukehuset i Møre og Romsdal. Det er både et alfabetisk register over pasientene som er avlevert, og en numerisk liste med hvilke journalnummer (pasientjournaler) som befinner seg i hvert arkivstykke. Øyeavdelingen har Kardex-kort ordnet etter kjønn, og alfabetisk, med løpenummer for fremfinning av polikliniske pasientjournaler på kort fra perioden 1891-1982. For ytterligere beskrivelse og plassering se vedlagte oversikt over arkivbestand ved Ålesund sjukehus.

4.3 Pasientjournaler

4.3.1 Pasientjournaler papir aktive/inaktive

Det er 4210 hyllemeter pasientjournaler ved Ålesund sjukehus. Se vedlagte oversikt over arkivbestanden og plassering ved Ålesund sjukehus.

4.3.2 Pasientjournaler papir, avlevert depot

Det er avlevert ca 70 hyllemeter pasientjournaler (703 arkivbokser) fra perioden 1919-1977 fra Sentralsjukehuset i Møre og Romsdal til Statsarkivet i Trondheim. Dokumentsenteret ved Ålesund sjukehus har både en numerisk, og en alfabetisk avleveringsliste med oversikt over det avleverte materiale.

4.3.3 Morsjournaler på papir

Det er skilt ut og 952 hyllemeter morsjournaler ved Ålesund sjukehus fra perioden 1973-2011. Det skilles fremdeles ut morsjournaler ved sykehuset, og Dokumentsenteret er à jour frem til 2012 med dette arbeidet. De fleste årganger er periodisert. For nærmere beskrivelse av arkivseriene og plassering se vedlagte oversikt over arkivbestand ved Ålesund sjukehus.

4.3.4 Røntgenbilder

Rom K04, Hovedbygg

Røngbilder, somatikk. Røngbilder plassert i rullereoler. 4 hyllemeter.

Rom KVK14, Hovedbygg

Røngbilder, mors somatikk. Røngbilder for morspasienter plassert i åpne hyller. 72 hyllemeter.

4.3.5 Mikrofilm og lydopptak/bilder

Rom VU09, Hovedbygg

Videokassetter. Ekko/TEE-opptak plassert i åpne hyller. 10 hyllemeter.

4.3.6 Annet arkivmateriale

Rom K04, Hovedbygg

Gipsmodeller i kartotekesker fra Kjevekirurgisk avdeling. Plassert i rullereoler. 17 hyllemeter. For nærmere beskrivelse og plassering se vedlagte oversikt over arkivbestand ved Ålesund sjukehus.

4.3.7 Skanning

Fra 2007 skannes pasientens oppholdsmappe for fullelektronisk journal i Doculive. Det er ikke skanning av historisk journal ved sykehuset i Ålesund. Aktualiserte pasienter får all dokumentasjon fra oppholdet skannet. Skannet materiale oppbevares i 8 uker før makulering foretas.

4.3.8 Elektronisk pasientjournal (EPJ) og Pasientadministrative systemer (PAS)

Ålesund sjukehus har i PAS registrert pasientopplysninger elektronisk fra 1986 som etter hvert er konvertert videre over i Doculive (PAS/EPJ). Muligheter til EPJ ble innført med Doculive i 2002, men pasientjournalen blir fullelektronisk i Doculive først fra 2007 da all papirdokumentasjon skannes.

4.3.9 Arkivene og forskning

Det har ikke vært utlån av papirjournal til forskning eller studier det siste året.

4.5 Sakarkiv

4.5.1 Sakarkiv papir

Det er 688 hyllemeter sakarkiv ved Ålesund sjukehus. Sakarkiv ble ikke besiktiget. Se vedlagte oversikt over Arkivbestand – Sakarkiv, Ålesund sykehus.

4.5.2 Sakarkiv elektronisk

ePhorte ble innført til elektronisk saksbehandling år 2005 ved Ålesund sjukehus.

5 Arkivlokaler

Ålesund sjukehus har i all hovedsak pasientjournalarkiv for somatikk stående i kjellerrom uten vindu i sykehusets hovedbygning, som er et eldre rehabilitert bygg. Morsjournalene er plassert i kjellerlokaler uten vinduer i samme bygg. Generelt kan sies at lokalene er meget gode, med pasientjournalene plassert i arkivbokser i rullereoler, og med begrenset adgang for utenforstående da det er kodelås på alle dører. Lokalene er forskjellige seg imellom, det er vannrør langs vegger og tak i enkelte av rommene og ikke alle er direkte egnet som arkivlokaler. Norsk helsearkiv gjør oppmerksom på gjeldende regler i Arkivforskriften om generelle krav til arkivlokaler.⁴

---

⁴ Forskrift om offentlege arkiv av 11. desember 1998 nr 1193, kapittel IV.